СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 277. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 29-го ЛИСТОПАДА 1950. No. 277. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 29, 1950. VOL. LVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 4-0237 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

КОРОТКА СЕСІЯ МАЄ П'ЯТЬ НЕОБХІДНИХ ПРОЄКТІВ

Вашинґтон, 27 листопада. — Президент Труман передав 81 Конґресові п'ять „примусових" справ до полагодження в останній короткій сесії. Це такі проєкти: Продовження контролі чиншів до 31 березня; придбання фондів на оборону й проґраму атомової енергії; допомога Югославії; бил про податок від чистих зисків; признання права стейтів для Аляски й Гаваїв. Цю останню точку вважає президент за першоклясну тому, що згадані території є важливі для оборони Злучених Держав. Прийняття обох територій як стейтів має бути одним з часобів до спинення походу комунізму в тих околицях.

Крім цих першоклясних справ президент передав ще 13 дальших, наскільки можна буде їх ухвалити в теперішній сесії „кулявого Конґресу", якогоурядування кінчиться з кінцем біжучого року. Настрій серед конґресменів такий, що навіть найближчі прихильники президента не пророкують, що можна буде щось ухвалити, за виїмком оборонних пропозицій. Головна опозиція йде від республиканців, які надіються перепертн свої законопроєкти в наступному Конґресі, отже пробують спинити президентові замисли в теперішній сесії.

ПРОТЕСТАНТИ ОПРАВДУЮТЬ УЖИТОК АТОМОВОЇ БОМБИ

Клівленд, Огайо. — Спеціяльна комісія протестантських теологів і світських осіб заявляє в комунікаті, що вжиток атомової бомби Злученими Державами для оборони є оправданий під умовою, що хтось інший кине перший таку бомбу на Америку. Комісія має скласти звіт зі свого рішення на останній сесії Краєвої Ради Церков Христа в ЗДА. Головою комісії є вашинґтонський єп. Ангус Донн з Протестантської Єпископальної Церкви, Комісія заявилася проти запобіжної війни. Один з членів комісії висловив погляд, що війна з Росією „ані не є неминуча, ані не висить над головою".

КОРИСТЬ З БУРЕВІЮ ДЛЯ НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Водні збірники міста, положені в середній частині стейту, збагатилися на 25 біліонів галонів дякуючи буревієві, який шалів у східних стейтах в п'ятницю й суботу минулого тижня. Прибуток води в збірниках запевняє мешканцям воду на 25 днів. У У суботу було у всіх трьох нюйорських збірниках 155,-944,000,000 галонів води, заки ще упав дощ. Після того призбиралося води до 71.1 відсотків усього стану.

СУДДЯ ПОГОДИВ ТРИ ВОЮЮЧІ МОЛОДЕЧІ ВАТАГИ

Ню Йорк. — Суддя Самюел Лібовіц з Бруклина мав видати присуд на хлопця, який застрілив іншого хлопця. Він вислухав ради третього члена ватаги, що м'який кримінальний присуд не поможе, як довго поліція сама буде допускатися безправств. Суддя скликав після того провідників усіх трьох молодечих ватаг, які воюють між собою і переконав їх, що дальша „війна" не доведе до цілі. Вони згодилися настояти на членів своїх ваваг, щоб здали добровільно свою зброю в руки поліції. До зброї належать ножі, револьвери, „блек-джеки" і такі предмети, які попадуть під руки.

БРИТІЙСЬКИЙ АДВОКАТ НА ОБОРОНУ 11 АМЕРИКАНСЬКИХ КОМУНІСТІВ

Вашинґтон. — Верховний Суд відмовив проханню одинадцяти засуджених комуністичних провідників, щоб відложити вирішення їхнього апелю від судових присудів нижчих інстанцій і заявив, що розправа відбудеться, як було вже оповіщено, найближчого понеділка. Верховний Суд згодився послухати виводів Д. Н. Прітта, британського адвоката, як оборонця американських комуністів, одначе засуджені кажуть, що він не приїде, бо має іншу справу в Індії в тому часі.

БРАВДЕР І П'ЯТЬОХ ІНШИХ ПОСТАВЛЕНІ ПІД СУД ЗА НЕПОСЛУХ КОНҐРЕСОВІ

Вашинґтон. — Ирл Бравдер, Фредерик Вандербілт Філд, Филип Джейкоб Джаффі, Джозеф П. Камп, Едвард А. Патерсон поставлені в стан обвинувачення за те, що відмовилися скласти свідоцтво перед слідчою підкомісією сенату, яка веде донити над закордонними справами, головно в Азії і впливами комуністів у департаменті стейту. — Філд це мільйонер, який опікується комуністами в ЗДА і діє як агент для Комуністичного Китаю; Бравдер це колишній ген. секретар Комуністичної партії в ЗДА; Джафі це б. видавець журналу „Амеразія"; Камп і Ромлі це секретарі організацій, які обороняють американську конституцію на скільки вона потрібна комуністам.

ШКОДИ З БУРЕВІЮ ВИНОСЯТЬ ПОНАД $400,000,000

Ню Йорк. — Обезпеченеві товариства обраховують, що матеріяльні шкоди з суботнішнього буревію виносять понад $400,000,000. і будуть більші ніж шкоди з гурагану в 1938 р. Кількість випадків смерти у 22 стейтах, навіщених останнім буревієм, обраховано на 256, як про це доносить агенція Ассошіейтед Пресс. Сорокчотири випадків смерти трапилося в метрополітальній окрузі Ню Йорку. Зголошення за виплату шкід до бюр обезпеченевих компаній напливають дальше навіть з подальших стейтів, таких як Мериленд або Мейн. Підприємства, які постачають електрику до домів і фабрик, працюють безупинно, щоб направити, дроти, які постачають струму, при чому трапляються нещасливі випадки серед робітників. Кількість покалічених у самаму Ню Йорку виносить 345 осіб, як це оприлюднює поліція. З хат, залитих водою, треба було вивезти 2,800 осіб. Школи ще досі замкнені в деяких околицях, бо нема палива ні світла.

В АМЕРИЦІ

● Утопився підчас буревію в суботу видавець газети „Кларемонт Дейлі Іґл" в місцевости Кларемонт. Н. Й. Троє дітей, які їхали з батьком, лодкою, врятувалися.

● Злодійствами й грабунками позначилася сніговія в Клівленді. Не зважаючи на численну поліцію, деякі люди грабили ресторани й крамниці, в яких були поламані двері й вікна.

● Шостидневу нараду Грецької Православної Церкви скликано до Ст. Луїс, у стейті Мизурі. Прибули делегати від 320 парафій, які мають 620 священників в ЗДА і в Канаді.

● 800 курей вилетіло на волю, коли буревій зірвав дах курника в Гонсдейл, Па. До нюйорського зоологічного городу в Бронкс повернули рідкісні птиці, які вилетіли підчас бурі.

● Кількість федеральних працівників і службовців у місяці жовтні зросла до 2,128,500 осіб. Це вказує на зріст на 34,000 платних робітників від попереднього місяця.

СОТНІ МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ ШКОДИ заподіяв гураґан та злива здовж частини східного побережжя, зокрема в Ню Йорку. На фото: залите водою місце для постою авт перед аеродромом Ля Ґвардія в Ню Йорку.

Американський представник в О. Н. виявляє советську інтриґу в Китаю

ВИШИНСЬКИЙ ОБВИНУВАЧУЄ ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ЗА „ІНВАЗІЮ" НА ФОРМОЗУ.

Лейк Соксес, 28. листопада. — Американський представник в Політичному Комітеті Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, Джан Фостер Долес, обвинувачував вчора Советський Союз в інтриґах та намаганні „вбити" традиційну американську-китайську приязнь. Він відповідав на попередні обвинувачення советського представника А. Вишинського в тому самому Комітеті, скеровані проти Злучених Держав за те, що Вишинський називає „американською інвазією" на Формозу. Під час промови Вишинського на залю нарад Політичного Комітету увійшла вперше комуно-китайська делеґація, очолювана Ву Гсію-чуаном, що в готелю очікувала ще окремого запрошення предсідника Комітету. Вишинський базував свої обвинувачення на рішенні президента Трумана в половині цього року, безпосередньо після комуністичної аґресії в Кореї, щоби америк. Сьома Фльота перебрала охорону Формози перед сподіваною комуністичною інвазією. Вишинський твердив, що це було „явною аґресією" американських „правлячих кол". Американський представник, заповідаючи, що він вияснить ці справи в дальшому, в цьому випадку виявляв тільки широкі советські інтриґи в Азії, скеровані виразно на підбурення азійських народів, зокрема китайського, проти Злучених Держав та використання цих настроїв для своїх імперіялістичних цілей.

КОМУНО-КИТАЄЙСЬКИЙ ПРЕДСТАВНИК ВИСТУПИТЬ ПРОТИ АМЕРИКИ В РАДІ БЕЗПЕКИ

Лейк Соксес, 28. листопада Вже вчора на засіданні Ради Безпеки з'явився, на окреме запрошення, представник комуністичного Китаю, щоби проголосити свої обвинувачення проти Злучених Держав за „інвазію" на Формозу. Це в тому самому часі, як маси червоних китайських військ перейшли до явної аґресії проти сил Об'єднаних Націй в Кореї. Цей представник був на засіданні Ради вже вчора, але ще не мав нагоди забрати слова, бо велику частину часу забрав советський представник своїми процедуральними домаганнями. Комуно-китайський представник буде допущений до слова сьогодні. Опісля він повинен відповісти на заповіджених вже 20 конкретних питань, що їх поставить йому американський представник Ворен Р. Остин.

КАНАДА ОБІЦЮЄ ПОМІЧ НА ВИПАДОК ВІЙНИ З КИТАЄМ

Віндсор, Онтаріо, 27 листопада. — Лестер Б. Пірсон, канадський міністер закордонних справ, подав до відома своїх земляків підчас своєї останньої вічевої поїздки, що Канада на жадання Об'єднаних Націй приготована дати допомогу у війні з китайськими комуністами, навіть, як прийде до такої війни поза кордонами Канади. Міністер Пірсон виявив отже одну з основних засад теперішньої канадійської політики, хоч признав, що цей напрямок може бути велетенською трагедією. Він є тепер головою канадської делеґації в Об'єднаних Націях в Лейк Соксесс, і готовий там виявити напрямні канадської закордонної політики, якщо зайде потреба. Якщо Червоні Китайці рішилися на безмежну аґресію в Кореї, то О. Н. будуть мусіти зайняти відповідне становище і збільшити засяг діяльности головного команданта військ Об'єднаних Націй — міркує Пірсон.

● На підставі таємного советсько-китайського договору, советська авіяція взяла б участь в корейській війні, якщоб аліянти почали стратеґічне бомбардування Манджурії. Тільки на підставі цього запевнення комуністичний Китай дався намовити до інтервенції в Кореї, — повідомляють з національно-китайських джерел.

СЕН. КОНАЛЛІ ОСУДЖУЄ КРИТИКІВ ЗАКОРДОННОЇ ПОЛІТИКИ

Вашинґтон.— Сен. Там Конналлі голова сенатської комісії закордонних справ, гостро накинувся на республіканських критиків закордонної політики уряду Злучених Держав. Він сказав, що критики „виють і нарікають" тому, що уряд не слухає їхньої ради. Стукаючи кулаками в стіл, Конналлі крикнув: „До чорта з такими способами . . . нам треба американської політики!".

Оцей випад сен. Конналлі стався підчас пресової конференції, на якій він виявив, що секретар стейту Дін Ачесон буде свідком на тайнім засіданні його комісії у вівторок. Конналлі ще сказав, що теперішнім наміром адміністрації є довести до обопартійної закордонної політики. — Ачесон має теж явитися перед комісією закордонних відносин палати репрезентантів.

● Югославський уряд погодився на виїзд з країни 200 осіб, які вважаються американськими громадянами з огляду на своє народження в Америці.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ВІДГОМІН НА УКРАЇНСЬКУ МАНІФЕСТАЦІЮ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк, 28. листопада. — Українська манїфестація в Ню Йорку, що відбулася минулої неділі для вшанування пам'яти поляглого за волю України команданта УПА, ген. Чупринки—Шухевича, мала широкий відгомін в американській пресі, хоча відбулася в найбільш непригожому під цим оглядом часі, бо після виборів та перед скликанням Конґресу. На самій маніфестації був представник пресової агенції Асошіейтед Прес, що передав відповідну вістку до всієї американської преси, та кореспондент Ню Йорк Таймсу, який в понеділковому виданні цього щоденника подає таку вістку про — „Вшанування Українського Повстанця": — „Зібрання для вшанування пам'яти ген. Тараса Чупринки, лідера українського підпілля за останніх сім років, що згідно з повідомленням, був вбитий советською таємною поліцією кілька місяців тому, відбулося вчора після полудня в Мангеттен Сентер. В зібранні, що відбулося під наглядом метрополітального відділу Українського Конґресового Комітету, взяло участь 4,000 осіб. Кристофер Еммет, представник Ради Каммон Коз, анти-комуністичні організації для скріплення світового миру, заявив, що коли б протикомуністичні групи в Америці та інші вільні нації діяли разом, тоді були б звільнені всі народи Росії. Ухвалено резолюції, одна з яких закликає Злучені Держави визнати Українську Повстанську Армію регулярною армією України, а друга звертається проти допущення комуністичного Китаю до Об'єднаних Націй." — В повідомленнях агенції Асошіейтед Прес говориться про „вшанування вбитого червоними лідера українського резистансу" та зокрема цитується твердження з промови Кристофера Еммета про „український визвольний рух, як могутній доказ слабости червоної Росії", і його заклик в справі допомоги визвольним змаганням поневолених народів.

ПІДГОТОВКА МАНІФЕСТАЦІЇ В ЧЕСТЬ ГЕН. ЧУПРИНКИ В ШІКАҐО

Шікаґо, 27. листопада. — Вслід за імпозантною маніфестацією в Ню Йорку та підготовкою до неї у Филаделфії, — теж українська громада в Шікаґо вже поробила цілий ряд заходів для гідного вшанування пам'яти поляглого Команданта УПА, ген. Чупринки. З ініціятиви місцевої Ліґи Американських Українців створено окремий Комітет, що об'єднує всі місцеві організації та який вже проголосив маніфестаційну Академію на 3-го грудня. Крім цілого ряду українських бесідників, на маніфестації промовлятиме добре відомий теж українським скитальцям в Европі полк. Сейдж. Перед Академією, минулої неділі влаштовано окрему пресову конференцію, на якій головним промовцем був проф. Роман Смаль-Стоцький, інформуючи представників преси про український визвольний рух, зокрема про УПА та її поляглого командира. Сама маніфестаційна Академія, що почнеться в год. 2:30 пополудні, відбудеться в одній з найбільших місцевих заль, в авдиторії — Пломбер'с при 1340 В. Вашинґтон Булевард.

16 ВОРОЖИХ ДИВІЗІЙ В ПРОТИНАСТУПІ НА АЛІЯНТІВ В КОРЕЇ

Токіо, 28. листопада. — 16 комуністичних дивізій, в тому около 60 тисяч комуно-китайських військ, продовжували протягом вчорашнього дня і сьогодні вранці свій протинаступ на аліянтські позиції на північно-західному фронті в Кореї, припинюючи останній аліянтський наступ, спрямований на закінчення війни перед Різдвом та відкидаючи аліянтів, зокрема південн.-корейців, кілька миль взад. Комуністичний протинаступ ведеться на 50-милевому фронті на північ від Пйонґянґ, здобутої аліянтами комуно-корейської столиці. На правому крилі цього фронту південно-корейські війська відступили 4 до 10 миль. На лівому крилі американські війська відступили з міста Чонґджу на західному побережжі. Червоні атакують всіми родами зброї, використовуючи при цьому стару комуністичну методу інфільтрації на флангах та атак під час ночі. Аліянти почали підтягати на фронт свої резерви, вже не так для наступу, як для вдержання своїх ліній перед наступом ворога. — Стверджується, що у ворожому наступі бере участь 11 північно-корейських і 5 комуно-китайських дивізій та неозначена кількість окремих комуно-китайських з'єднань. Китайські дивізії сконцентровані проти американських військ між Токчон і Унсан. Загальну силу ворога оцінюється на около 170,000 вояків, проти около 100,000 аліянтських військ. Згідно з останніми повідомленнями з фронту, південно-корейські війська відступили з Йонґвон і Токчон. Натомість на північно-східному секторі фронту і здовж східного побережжя аліянтські війська продовжують свій похід до кордону, натрапляючи на відносно малий спротив противника, переважно теж китайців. Рівночасно повітряна розвідка ствердила, що ворог тепер не дуже дбає про знищені американською авіяцією мости через кордонну ріку Ялу та інші комунікаційні получення, — перекидуючи свої військові підкріплення та воєнний матеріял з Манджурії через замерзлу ріку Ялу. Зі загального положення на фронті ще не можна означити безпосередньої мети ворожого наступу. З огляду на несприятливу погоду, аліянтська авіяція теж і вчора обмежувала свої дії.

КОМІСІЯ О. Н. ВПЕВНЯЄ КОРЕЙЦІВ

Сеул, Корея, 28. листопада. Комісія Об'єднаних Націй для об'єднання і відбудови Кореї відвідала тут вчора президента Сингмана Рі, запевняючи його і корейський нарід, що Об'єднані Нації зроблять „все можливе" для об'єднання розділеної країни та для відбудови її з воєнних руїн. Президент Рі опісля повідомив на пресовій конференції, що він просив Комісію провірити політичні і господарські відносини в Північній Кореї, над якою його уряд не має юрисдикції. Він запевнив Комісії всю можливу співпрацю з боку корейського уряду і народу.

КИТАЙ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО ПОВІТРЯНОЇ ОБОРОНИ

Гонґ Конґ, 28. листопада. — З Кантону та інших китайських провінцій повідомляють, що там почалася інтензивна підготовка до повітряної оборони, рівночасно з іншими заходами внутрішньої безпеки. У військових колах це зв'язується з явною комуно-китайською інтервенцією в Кореї та загальною підготовкою до війни проти Об'єднаних Націй.

● Московська преса заповідає — „глибоку кризу" американської закордонної політики, включно з „можливістю ліквідації Атлантійського Пакту", у зв'язку з „американською аґресією" в Кореї.

9 КАТОЛИЦЬКИХ СВЯЩЕНИКІВ ПЕРЕД БОЛЬШЕВИЦЬКИМ СУДОМ В ПРАЗІ

Прага, 28. листопада. — Перед місцевим большевицьким трибуналом почався вчора судовий процес проти дев'ятьох католицьких священників, обвинувачених в „зраді", „шпигунстві" на користь Ватикану і Америки, в допомозі при втечі закордон та у зв'язку з „підривними елементами". Між обвинуваченими є один єпископ та кількох деканів. Всі обвинувачені в судовому слідстві мали признатися до закидуваних їм злочинів в цілости або частинно. Двох підсудних, що вже зізнавали перед судом, — потвердили свою вину, „каялись" та обіцяли поправитись. Деякі з них, один вже перед судом, сильно обвинувачують архиєпископа Берана, називаючи його „папським шпигуном" та „ворогом народу", подібно як архиєпископа Маточу, хоча жаден з них ще не є на лаві обвинувачених. Цю чергову судову комедію вважається підготовкою до остаточної ліквідації залишків Церкви в большевицькій Чехословаччині.

СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТИ ВИГРАЛИ ВИБОРИ В БАВАРІЇ

Франкфурт, Німеччина, 28. листопада. — Останні підрахунки недільних виборів в Баварії виказують перемогу соціялдемократичної партії. Це вже третя перемога соціялістів в німецькій країні в американській зоні, після попередньої їхньої перемоги в Гессе і Вюртемберґ-Баден. Ця чергова перемога сильно скріпила соціялістичну опозицію в християнсько-соціяльному федеральному уряді в Бонн та ще більше комплікує пляновану участь Німеччини в загальній західно-европейській оборонній підготовці, що й було головною проблемою в передвиборчій кампанії. Кінцеві підсумки виборів до місцевого баварського парляменту виказують, що соціялісти здобули 2,586,689 голосів, або 28 процент, отже 5,2 процент більше ніж мали в попередніх виборах. Християнсько-соціяльний Союз федерального канцлера Аденауера здобув 2,526,780 голосів, або 27,4 процент. З менших партій баварські сепаратисти здобули 17,8 проц., а комуністи тільки 1,9 процент.

В СВІТІ

● Міжнародний Діточий Фонд О. Н. відмовився прийняти в свій склад комуно-китайського представника.

● 50,000,000 долярів на допомогу і поселення арабських втікачів з Палестини ухвалили Об'єднані Нації.

● Американські власті в Німеччині скасували дві і обмежили третю лінію перелету комуно-чеських літаків через американську зону.

● Ільза Кох, дружина націстського команданта табору смерти в Бухенвальді, свого часу засуджена за воєнні злочини і опісля звільнена з браку конкретних доказів її вини, відповідає знову за ті самі злочини перед німецьким судом в Авгсбурґу.

● До італійського порту в Неаполі причалив корабель з першою посилкою американських танків та іншої зброї, призначеної для італійської армії в рямках Атлантійського Пакту.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper puolished daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Hates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ТОРГІВЛЯ З КРАЇНАМИ НЕВІЛЬНИЧОЇ ПРАЦІ

Уже довший час піднімаються в Америці голоси проти продовжування торговельних взаємин з Совєтським Союзом. Протестують проти ввозу товарів, випродукованих совєтськими невільниками, теж і робітничі юнії.

До осіб, які постійно взивали до бойкоту совєтських продуктів як тих, що їх кремлівська диктатура добуває шляхом невільничої праці, належить Віктор Різел, робітничий коментатор. Але йому—як він каже—закинули тепер офіціяльні кола, що він вигадує речі, які не існують. Отже Різел закидає урядові, що він дозволяє на ввіз до Америки продуктів з Совєтів чи інших країн, які є під комуністичними режимами та які є плодами каторжної праці, а урядовці домагаються доказів. Супроти цього Різел публично заявив, що він може доказати департаментові скарбу, чи якому іншому департаментові, що так є, як він каже. От хочби згадати за рибу з Камчатських вод і за совєтські вироби з Соловок чи Дальстрою, які довозять до Америки! Різел твердить, що американський департамент стейту і американська розвідка добре знають, звідки ці товари походять, хто їх виробляє. В їхніх актах, каже Різел, є точні звідомлення, які це робітники приготовляють цю рибу, хто вони і в яких умовинах працюють. Це ніхто інший, а нещасні засланці-невільники, що мучаться в лагерах.

На подібне заноситься тепер теж з торгівлею з комуністичним Китаєм, яка ведеться через Гонґ Конґ.

Дуже важне теж і це, що як Москва, так і комуністичний китайський режим, вживають одержану через цю торгівлю американську валюту на збросння проти демократії, закуповуючи в Англії чи Злучених Державах ті продукти, які їм для цього збросння конечно потрібні, а яких вони в себе дома не мають.

Правда, коли брати ці справи з чисто бизнесового боку, то можна б виправдувати це тим, що й Америка не має всього подостатком, та що й вона дістає з Совєтів та Китаю шляхом товарообміну дещо таке, що їй бракує до збросння. Та в нинішніх обставинах таке „виправдання" не знаходить ніде ніякої підтримки. Відносини між Злученими Державами і Москвою такі напружені, коли йдеться про відчування американського народу, що звичайна людина не може розуміти, як можна в якийнебудь спосіб помагати збросння країни, через аґресію якої мусять гинути в Кореї американські вояки. Тому загал обурений і ледви, чи вашинґтонський уряд зможе вже давати дозвіл на ввіз таких виробів, які є плодами праці робітників-невільників, жертв крівавого червоного тоталітаризму.

Це обурення теж вказує, що чим далі, тим більшу бере в Америці перевагу моральний бік конфлікту між демократіями і московським тоталітаризмом. Він буде відтепер зростати з кожною американською жертвою крови, пролятою в боротьбі з червоними аґресорами і московськими імперіялістами. Тому саме обурення з приводу виробів, що походять з рук катованих енкаведистами робітників-рабів, має багато ширше значення.

У всякому випадку „бизнес" тут ні при чому. Мораль— це те, що тут заважує. Це людськість, яка протестує. Це вривається терпець навіть таким, що завжди були за найближчу співпрацю з Совєтами і за вдержування з ними дипломатичних та торговельних взаємовідносин.

Підсумки маніфестації

Недільна українська маніфестація в Менгеттен Сентер в Ню Йорку, влаштована Об'єднаним Комітетом українських організацій метрополії, була без сумніву великим успіхом. Це потверджує факт приявности поверх 5,000 осіб та кількасот, що мусіли вернутися від входу на залю з огляду на її переповнення. Але цей успіх був далеко ширший, як тільки виповнена по береги заля.

Зачнімо від самого Комітету. Він був створений, після відповідного заклику Українського Конґресового Комітету, при місцевому Об'єднаному Комітеті. До участи в ньому були запрошені через пресу дослівно всі організації і групи, як старших так і нових іміґрантів, як теж місцевої ґенерації. Більшість з них відгукнулася, висилаючи не тільки своїх представників, але й складаючи відповідну грошеву суму на підготовку маніфестації. Під час кількох нарад Комітету виявилися в здержуваній формі деякі противорічності поодиноких груп, головно як відгомін того, що діялось серед еміґрації в Европі. Упередження, пересуди і антагонізми були в поодиноких випадках навіть дуже сильні, але — як виявилося на практиці — не такі, щоб їх не можна перемогти. Практично, вони мусіли зблiднути, якщо не зникнути в обличчі невгнутої постави репрезентованої Українським Конґресовим Комітетом і місцевим Об'єднаним Комітетом, їх безсторонности, їх непохитної демократичної бази та їх авторитету. Ми свідомі і признаємо, що успіх під цим оглядом ще далеко не був повний. Але він був великий, якщо тільки проломано „перші леди" і якщо цей пролом зуміється використати.

Під таким самим кутом стояла й сама маніфестація. Вона була великим успіхом, як оцінювати її та її наслідки як цілість. Але вона мала ще деякі недомагання, як аналізувати її в подробицях.

Як йдеться про внутрішньо-українські справи на маніфестації, то не можна не звернути уваги на одну, чи не найбільш яскраву в теперішніх українських обставинах резолюцію, в якій прирікається „всю можливу тільки" піддержку українській визвольній боротьбі, „виразником якої вважається УГВР і УПА на українській землі, УНРаду на еміґрації та УККомітет в Злучених Державах". Ця резолюція не потребує коментарів і при добрій волі та справжньому патріотизмові всього українського загалу вона могла б стати вихідною точкою і трамполіном для повного впорядкування українських відносин на еміґрації, що мало б без сумніву благодійний вплив і на затяжну боротьбу в Україні. Ця резолюція була компромісом, на яку може спромогтися тільки справді зрілий, державний нарід в хвилині свого великого успіху або такої ж великої трагедії.

Безсумнівним успіхом були й виступи поодиноких промовців. Без огляду на свою групову чи партійну приналежність, без огляду на своє становище, всі вони гідно і достойно піднеслися понад свої вузько-партійні справи, претенсії і побажання, зосереджуючи всю свою увагу тільки на всенаціональному змаганні та потребі допомоги Україні, що бореться.

Наведені факти і твердження далеко не вичерпують підсумків недільної маніфестації. Але вони її характеризують. Якщоб під таким самим кутом нашої єдности в допомозі визвольним змаганням українського народу пішли не тільки подібні маніфестації в інших наших громадах, але й загальний розвиток в нашому громадсько-політичному житті по цей і по той бік океану, то кров ген. Чупринки і тисячів інших українських героїв не була б пролита намарно, а українська визвольна сила стала б одним з головних факторів в боротьбі волелюбного світу проти большевизму в теперішньому змагу.

Вантажні літаки в корейській війні

Про справність американського літунства при перевоженні цілих військових частин на війну в Кореї була згадка кількома наворотами. Про американських парашутистів для окруження ворога в Північній Кореї були теж довші телеграфічні відомости. Те, що не оголошене, остається надалі стратеґічною тайною. Одначе мало хто, за виїмком фахових знавців, міг догадуватися про далекосяжність літунської служби при перевоженні воєнних матеріялів.

Уже побудовано окремі вантажні літаки на такі розміри, як залізничі вагони. Їх випробувано в Німеччині при постачанні харчів й інших продуктів та матеріялів для життя цієї частини міста, що опинилася на ласці большевиків, хоч і під правною опікою Західних Аліянтів. Ці літаки дістали популярну назву „бакскар", отже ніби літаючі „ваґони" і вони сповнили майже непередбачену прислугу для американської армії. В військовій мові вони надальше називаються „вантажними літаками" — „карґо-плейнс". Як у військовім так і цивільнім транспорті вони тепер набрали такого значення, що тяговий літак має вже „право громадянства".

Війна в Кореї зазначилася такими подвигами цього літака:

В початках місяця вересня група майже 100 перероблених літаків, з вантажних літаків Ферчайлд — 119, вилетіла з повітряної бази Сіворд, у стейті Тенессі, в напрямі Японії, везучи спеціяльні тенки й інструменти в довгім леті понад Тихий океан. Це була найдовша мандрівка двомоторових літаків, яку колинебудь виконано. Подорож закінчено в 55 годинах, серед трудноців і літунських помилок два рази менших, ніж було передбачене.

Після приїзду до Японії ці літаючі ваґони включено в команду Далеко-східного Повітряного Воєвого Вантажу ген. Вилйема Г. Турнера, славного зі своїх операцій при повітряних підводах для Берліна. Першу прилюдну увагу звернено на літаючі ваґони 20 жовтня, коли то 6,000 парашутистів з одинадцятої повітряної дивізії вискочили на землю на північ від Сеулу, щоб відрізати відворот відступаючим червоним військам. Ця операція була доволі розголошена, одначе на ній ще не обмежується ціла придатність літаючих ваґонів.

Треба тут згадати про великі вантажі стратеґічних матеріялів, постачуваних для війська коло Інчону і то не вижидаючи, аж їх зажадали з фронту. Цей повітряний подвиг виказав, як мудро було упляноване повітряне постачання. За звичайними військовими матеріялами прийшло щось досі небувале. Для погоні за втікаючими комуністичними військами показалася потреба будови понтонових мостів. Упродовж одного дня перевезено літаками цілий міст з Японії і перекинено його через ріку. Для привезення мосту літаки виконали сімдесять полетів, підчас яких кожний літак перевіз три частини мосту, кожну ваги 2,500 фунтів.

При іншій нагоді треба було збудувати 600-тоновий сталевий міст для переходу через ріку понижче міста Піонґіянґ. Знову літаки перевезли його з Японії, після чого американські вози перевезли їх на другий беріг.

З інших транспортів варт згадати перевіз готових частин асфальтового помосту, дальше звої дроту ваги 19,000 фунтів, тритонові машини до виробу електрики й інші роди вантажу, якого потрібно при складанні залізничих шляхів чи водних сплавів.

Все те випрактиковано в Кореї. Це знак, що літак сповняє вже всебічну службу і може постачити швидким темпом всяке устаткування, якого тільки вимагає кріза. Одначе треба тямити, що на розбудову, втримання та віднову такої сили, треба теж величезних фондів.

Трохи про інших, а більше про себе

Кожен, гадаємо, погодиться з тим, що політична пропаґанда відограє в наші часи велику ролю. Сьогодні, власне, трудно навіть уявити собі активну політику без відповідної пропаґанди — як внутрішньої до свого народу зверненої, так і зовнішньої, на форумі міжнародньому. У народів, що мають власні держави, політична пропаґанда є державною справою, її проводять державні установи. У багатьох державах існують для цього окремі міністерства пропаґанди або преси й пропаґанди (інколи це зветься міністерством преси й інформації). Але навіть там, де такого міністерства нема (як, прим. у ЗДА), існують проте державні установи, що виконують цю ролю.

Та ще більші завдання в ділянці пропаґанди стоять перед народами, що власної держави не мають, а хочуть мати і борються за неї. До таких народів належить і наш, український народ. Бо до всіх пропаґандивних завдань народів власнодержавних у нас долучується ще одне кардинальне завдання — переконати світ, що позбавлення нас національної держави — це велика, кричуща кривда для нас — це раз, і два — що від цього терплять і інші культурні народи, терпить сумління всього волелюбного світу і загрожений його лад та порядок. Світ став занадто вузький і взаємопов'язаний, щоб потоптання елементарних прав людини в одній країні не мало неґативного впливу в інших країнах, хоч би й дуже віддалених.

Проте це хоч і переконливі аргументи для політика, та, як виявляється, їх не досить у випадку з нами, українцями. Бо загал ніде не складається з політиків і взагалі з людей політично мислячих, далекозорих. Тим часом будь-які рішальні кроки, пов'язані, скажімо, з ризиком війни, в країнах волелюбного Заходу, неможливо здійснити без участи загалу, його настроїв і опінії. (Лише в тоталітарних державах не існує опінії загалу як активного політичного чинника). Отож, крім логічних арґументів, адресованих західнім політикам, мусимо вміти промовити й до західнього загалу, оперувати ще й доводами морально-етичної натури. А в цім випадку колосальну ролю грає підтримання доброго імени України й українців, поборювання і розвіювання тих несправедливих і кривдячих нас упереджень, що їх має супроти нас, особливо української політичної еміґрації, значна частина загалу західнього демократичного світу.

Що ж це за упередження? Ми сьогодні говоритимемо про два. Перше. Поширена думка, що українська політична еміґрація конче хоче третьої світової війни, для неї працює, з нею пов'язує всі свої політичні прагнення і надії. А що демократичний загал війни не хоче і не любить, то цю свою нехіть він переносить і на нас. — Всі політичні еміґранти, а ваші може найбільше — говорив мені в Німеччині один німець-робітник, що за Гітлєра, як соціял-демократ, сидів у в'язниці, — жадного мирного полагодження своєї національної справи не бачать і не хочуть бачити". Подібне довелося мені чути й тут, в Америці, від тут роджених громадян некомуністів.

А тим часом — хіба це правда? Хіба ми не хотіли б осягти задоволення наших вимог — національної державности на Батьківщині — мирним порядком? Хіба ми не знаємо, скільки лиха й нещасть приносить кожна війна, а особливо в нашій добі, коли між фронтом і запіллям з його невійськовою людністю нема по суті жадної різниці? Хіба на наших землях найбільше не товклося війська і лютував жах війни за обох світових воєн? І чи ж не лишилися там, на рідних землях, наші батьки й брати, наші матері і сестри? Та ба! Де той мирний шлях, ідучи яким можна було б повалити совєтську в'язницю і здобути волю нашому народові? Хай нам укажуть таку реальну можливість — і ми, українці, на Батьківщині і в розсіянні сущі, вхопимося за неї обома руками!

Правда не в тім, що ми прагнемо війни, а в тім, що без війни проти комуністичного тиранства не тільки наш пригноблений народ не здобуде волі, а й весь західний світ, ще нині вільний, опиниться в лабетах червоного Кремля, а принаймні завжди житиме в страху і під загрозою стати невільником. Чи ж є це прагнення війни, мілітаристичний чад і тому подібне? Ні, очевидно. Це є прийняття сумної необхідности, це зветься дивитися правді ввічі тверезими очима, без завертання в серпанок чи струсевого ховання голови в пісок. А переконаність нашу щодо цього ніхто не похитне, бо вона — наслідок довгорічної практики підсовєтського життя, вона стверджена нашими стражданнями і мільйонами жертв нашого народу.

Друге упередження — що українці нібито в масі своїй антисеміти, що така є й українська політична еміґрація. І це також доводилося нам нераз і чути, і читати в пресі, де нас шельмовано погромниками, націстами і т. ін. А як же є насправді? Чим тут український народ різниться від кожного іншого культурного народу, що в своїм національнім житті стикається з жидами? Як є індивіди, що не люблять жидів, то чи те саме не трапляється і між іншими народами? Але це індивіди, окремі особи, а не народ. В З. Д. А., наприклад, існує організація (таємна) Ку-Клукс-Клен, звернена проти католиків і жидів, що, між іншим, подеколи полює на муринів, лінчує їх. Але хіба можна за це обвинуватити весь американський народ? Чуємо, що в Україні сьогодні жидів утискують, але чи це не є виключно ділом рук кремлівського Політбюра? Український народ тут ні при чім. Всім бо відомо, що в тоталітарній державі людність не має жадного голосу в справах політики.

Український народ лише не любить і завжди поборював своїх гнобителів, серед них найбільшого — большевиків. А що в роках Національної Революції в Україні — 1917-1921 — молода українська держава, боронячи себе, мусіла була вдаватися до репресій супроти комуністів, в тому і комуністів-українців, то чи мала щадити комуністів - жидів? Та ж якби жиди не користувалися симпатіями українців, то певно не було б їх, наприклад, в Українській Галицькій Армії й не було б їх у рядах У. П. А. А хіба мало було жидів, що їм українці допомогли врятуватися від неминучої смерти за гітлєрівського терору на українських землях?

Про все це треба говорити і писати, щоб не залишалося без належного виступлення і відповіді це друге поширене в світі упередження, яке кидає тінь на добре ім'я українського народу. Політики-профіонали західних країн цю правду в більшості знають. Та нам треба впровадити це в овідомість якнайширшого загалу волелюбних країн. Пам'ятаймо: крапля добте камінь не силою, а частим паданням. Так каже стародавня римська приказка — і вона має рацію.

Б. Сивенко.

М. Сіверський.

Трагедія української літератури під совєтами

4)

Большевики арештовують і висилають на далеку північ талановитого режисера Леся Курбаса. Він зумів поставити українське театральне мистецтво в рівноправного і рівнозначного члена театрального мистецтва світу. Про нашу літературу він писав: „В нашій літературі ми бачимо,... зворот великий, єдино правильний, єдино глибокий. Цей зворот — прямо до Европи і прямо до Себе, без посередників і без авторитетних зразків". Большевики вживали всіх заходів, щоб зігнути, поставити на коліна Леся Курбаса, але переконавшись, що цього зробити не можна, що він твердо стоїть на своїх позиціях, вислали його на Соловки.

Большевицьке НКВД увесь час стежило за діяльністю цілих літературних організацій та окремих письменників, нищачи найменший прояв українського національного жит-
голова спілки пролетарських письменників поет І. Кулик, його дружина — також поетеса Л. Піонтек, повістяр Іван Кириленко, повістяр і драматург Іван Микитенко (ці останні два були у проводі спілки письменників і відограли значну ролю у розвитку радянського письменства на Україні, але і на них прийшла черга...), відома романистка, автор знаменитого роману з часів гетьмана Сагайдачного, „Людолови" — Зінаїда Тулуб, що прислала з далекої півночі один єдиний лист у якому були такі трагічні рядки: „Навколо полярна ніч... Я дуже ослаблена... Ноги зовсім попухли... Гину...", український футурист Михайло Семенко, що видав був у свій час повну збірку своїх творів під заголовком „Кобзар", у якому між іншим писав: „Отнині я заступаю Тараса Шевченка", відомий драматург Іван Дніпровський, повістяр Гордій Уоцюба, Володимир Штангей, відомий автор п'єс „Мина Мазайло", тя. Так був висланий у Сибір „97", „Комуна в степах" — М. Куліш. Найцінніша п'єса його „Мина Мазайло", в якій автор виявив драматичний талант, майстерність у будові діялогу, тонкий дотеп і передусім залишився вірним сином своєї нації.

Потрапили на заслання також і члени „ВАПЛІТЕ" (Вільгна Академія Пролетарської літератури, згодом „Пролітфронту"), засновниками якої були письменники М. Хвильовий, М. Яловий, Олекса Слісаренко, О. Досвітній, П. Тичина, М. Йогансен, Г. Шкурупій, В. Сосюра, П. Панч, О. Копиленко Гр. Епік, Ю. Яновський, І. Сенченко та інші. З цих основників лишилися на волі поет Павло Тичина, що своїм підлабузнюванням до радянської влади та визнанням зверхности російської культури над українською заслужив собі звання академика і є навіть міністром освіти УСРР; інші як то П. Панч, Ол. Копиленко, Ю. Сенченко пройшли цілий ряд „чисток", де їх бито за націоналістичні прояви дуже сильно, а такий як поет В. Сосюра був, навіть, деякий час у божевільні. Решта ж письменників була заарештована і заслана або у Соловки або в інші табори далекої півночі, лише письменник Микола Хтильовий покінчив життя сабогубством.

З членів цієї літературної організації, що були вислані до Соловок або до таборів далекої півночі, слід зазначити окремо відомого українського поета і прозаіка Олексу Слісаренка, що написав низку повістей та оповідань, в яких він устами своїх героїв говорить, що „бунтарська Україна, як казан кипить і ніколи не заспокоїться, аж доки не буде самостійною державою. Відомий також О. Слісаренко і скандалом з російським письменником Максимом Горьким, якому у свій час запропонував було зробити переклади українською мовою його творів, щоб видати їх на Україні. На цю його пропозицію М. Горький відповів, що він не дає згоди перекладати його твори на „хахлацький язик", що зрештою всі „малороси" можуть читати його твори російською мовою, що коли його твори будуть перекладати на всі „наречія", то вони від цього лише втратять. Він кінчає цей лист виразом „Кому это надо". Цей лист появився у закордонній українській пресі і наробив чималої колотнечі серед керівників СРСР. Фактично одним з обвинувачень проти О. Слісаренка і був факт опублікування цього скандального листа М. Горького. Не терба обминати і поета Гео Шкурупія, що потрапив було також з іншими письменниками на заслання до Соловок, що переважно був лише поетом, закоханим у римах і ритмах, у свою поезію. Оповідають, що після арешту Гео Шкурупія його теща бідкалася дружині одного з письменників: „Ви подумайте, Жору заарештували, як українського націоналіста? Господи, та він же тільки пиет". Але тим, що він так любив свою Україну, українську поезію — цим він і був небезпечний для большевицьких керівників підневольної України і тому вони його заарештували і вислали на Соловки.

Не слід забувати і трагічного епізоду з письменником-комуністом Гр. Епіком, що також був висланий на Соловки, і який писав покаяльного листа до совєтського генерал-губернатора на Україні П. Постишева, визнаючи себе винним у диверсійній роботі, називаючи себе „скаженою собакою", якому радянська влада подарувала життя. Звичайно це все він у припадку відчаю написав, потім сам цього зрікся і, після довгого часу уособлення на Соловках, просив українців - в'язнів прийняти його до себе як такого, що розкаявся у своєму протиукраїнському вчинку.

13 травня 1933 року покінчив життя самогубством відомий український письменник, зацькований радянською владою, Микола Хвильовий. Ім'я Хвильового і ним проведена літературна дискусія створила в українській літературі тих часів цілий етап, що має назву „хвильовизм у літературі". Він писав про те, „щоб створити справжнє бойове мистецтво, треба відчутати свою епоху, треба знати, на що вона хворіє".

І справді він знав свою епоху, знав на що вона хворіє. Коли ми читаємо, скажімо, ось ці призна́ння Хвильового: „Я до безумства люблю наші українські степи, де промчалася синя буря громадянської баталії, люблю вишневі садки („садок вишневий коло хати"), знаю, як пахнуть майбутні ороди нашої країни", — то ми вже ясно відчуваємо, що Україна — це вже не лише „садок вишневий коло хати", а й майбутні городи. І в степах українських не лише високі козацькі могили стоять та сумують. Тут промчалася нова синя буря громадянської баталії. Це вже нова Україна.

М. Хвильового слушно вважає критика творцем нової української прози. Його перша прозора збірка новель „Сині етюди", що її було видано ще у 1923 році, була новим словом в українській мистецькій прозі і відразу викликала голосний гомін в критиці та створила справжню школу новелістів. Вплив цього хвильовистського стилю слідний і досьогодні.

З КОНЦЕРТОВОЇ ЗАЛІ

Тріюмфальний дебют Бориса Максимовича

В неділю, 19 листопада, в залі „Дітройт Арт Інститут", зійшла для Америки, а для українців зокрема, нова жемчужно ясна артистична зоря в особі великого українського мистця пієніста — Бориса Максимовича. Це перший раз в історії численних великих українських публичних імпрез в Америці на виступ українського артиста явилася не-українська, але на три-четверті американська публика і то сама музикальна, вимагаюча і високо критична. Були це мистці, професори американських консерваторій і каледжів. При цім ще обов'язково треба згадати, що на дебют Максимовича прибув цілий музичний факультет в числі 30 осіб з жидівського громадського центру „Джуїш Комюніти Сентер" під проводом директора факультету проф. Юліюса Хасса. В цім випадку це перший раз була проломана барієра упередження й ворожости до українства взагалі, а до українських мистців зокрема. Прибули музичні директори чільних радіо-станцій, а що найважніше, явився повний штаб музичних редакторів і критиків в особах відомого на цілу Америку Росела МекЛахлена з „Дітройт Нюз", Гарвея Тейлора з „Дітройт Таймс", Дж. Дорсі Келегена з „Дітройт Фрі Прес", та багато інших.

Ми читали недавно у „Свободі" знамениту рецензію визначного українського музиколога д-ра Василя Витвицького, а в „Юкрейнієн Віклі" критику відомого американсько-українського музика і композитора Тараса Губіцького про концерт Максимовича і його дружини Вероніки, української оперової артистки, для українців в УНДомі. Тепер дуже важко почути, як зустріла нашого мистця в американському музичному світі і американська критика.

Вже в раніших понеділкових виданнях місцевої преси появилися обширні редакційні статті американських музичних критиків. Росел МекЛахлен з „Дітройт Нюз" пише:

„Публіка, між нею багато визначних музиків Дітройту, до якої доходили чутки про Максимовича, мала вечір високого зворушення і милої несподіванки. Це було відкриття більшого таланту; і нічо меншого понад це. Бо Борис Максимович є пієністом високої европейської міри, яких в нинішніх часах зустрічається небагато. Його техніка є кольосальна; так кольосальна у дійсності, що ви змушені приняти як факт і писати оцінку про його музичність і стиль; забуваючи здавалося б, що дуже небагато з його колегів мають настільки відваги, щоби відкрити програму Шумана „Такатою" і кинути, як кінцевий наддаток Ліста „Кампанеллю". Тільки одна з цих вистачала б, як головна атракція для вечірного попису, а він між тим дав розкішний букет творів Шопена, ці три багаті аранжменти „Петрушки", етюд „Ніч" Глазунова, Ліста „Еспанську рапсодію" і, як кульмінаційний пункт, Блюменфельда етюд на ліву руку. Максимовича авторитет (контроля) над клявішами є така вдаряюча, що кожний безпеpечно мусів тихцем говорити своєму сусідові „це Горовіц". У скорості і динаміці оба зовсім подібні до себе. Мабуть, як головну оцінку цього зворушливого вечора бажаю дати, а саме, що не було одної точки у програмі Максимовича, в якій він не розкрив би своєї величі як мистець, і то як у відношенні до його знання так і до непохитного смаку та інтерпретативної зручности. Ці слова моєї оцінки є безперечно сильні, але пишу їх з великою приємністю . . ."

Дж. Дорсі Келеген, з „Дітройт Фрі Прес": „Дуже великий новий талан був представлений нам в Дітройті в особі Бориса Максимовича, який дав свій перший формальний виступ. У своїй грі він розкрив могутню силу, але не маю на думці сказати, що його гра полягала тільки на динаміці тонів, бо з-поміж могутності тонів говорив голос благословенної теплоти та широко-ступневої емоції. Його Шумана „Токата" була майже найграндійознішою пієністичною експресією, яку ми коли небудь чули. Безпретенсіональний Максимович говорив на своїм піяно голосом богів. В „Петрушці" мистець розкрив своє знання модерних ідіомів. В цім новоприбувшім українськім пієністі Дітройт придбав артиста незрівняного таланту . . . якого без сумніву ми повинні чути частіше . . ."

Найбільше присвятив місця дебютові Максимовича дуже вимаганий та гострий критик Гарвей Тейлор з „Дітройт Таймс", щоденника, який належить до синдикату Герста. Тим разом Гарвей Тейлор зустрів музика, укий взяв його за серце.

Гарвей Тейлор пише: „Борис Максимович є майже невідомий в цім краю, однак таким він довго не залишиться. З нашого досвіду ми не пригадуємо собі другого незнаного пієніста, який колинебудь виступив би у так світлім та рішальнім дебюті, як це був його дебют минулого вечора в Арт Інститут. Максимович вибрав програму майже в більшості з романтичних композиторів з Шопеном на чолі. Малощо не всі з цих композицій є відомі „воєнні коні", які провалили виступ неодного відомого пієніста. Однак Максимович доказав, що він є майстер романтичного стилю. Кожний пієніст думає, що він може грати Шопена краще за другого артиста, однак тільки у Максимовича ця опінія знайшла своє фактичне виправдання. Його Шопен є незвичайно чутливий, одначе теж і незвичайно жвавий і саме так, на нашу думку, повинно виконуватися твори Шопена".

Гарвей Тейлор, одинокий, згадуючи політональний етюд українського композитора Ревуцького, переходить до Максимовичевої інтерпретації „Петрушки" Стравінського й називає її виконання Максимовичем першоклясним. Він теж високо оцінює тональну силу нашого мистця. Його етюд Блюменфельда на ліву руку, пише Тейлор, давав враження такої повноти, наче б хто грав Ліста на обі руки. Тейлор заповідає, що перед Максимовичем є розкрита безмежна будучність.

Так зустрів нашого великого мистця Бориса Максимовича американський музичний світ, так зустріла його вимагаюча американська критика. І мені приходить на думку питання, чи ми, українці, а зокрема роджена в Америці українська професіональна еліта і молодь, зуміємо зрозуміти, які можливості представляє наш Борис Максимович для реклями українства перед американським культурним світом. Чи пам'ятаємо ми, як поляки носилися зі своїм Падеревським?..

М. Шустакевич

ВІСТІ з Н.Т.Ш.

Наукове Товариство ім. Шевченка дістало привілей „Tax exemption".

Злучені Держави Америки ставляться дуже прихильно до установ релігійних, добродійних та наукових, звільняючи їх від податків. Та не тільки ті установи і їх маєтки не підлягають оподаткуванню, але також є вільні від податків всі пожертви приватних жертводавців в користь даної установи, яка має привілей „текс егземпшен". То значить, що даровану суму жертводавець може відрахувати собі від свого чистого річного доходу, який підлягає оподаткуванню.

Всі Церкви без винятку користають з того привілею; натомість добродійні і наукові установи мусять мати надання того привілею Департаментом Скарбу у Вашингтоні.

З радістю Н.Т.Ш. ділиться з Українським Громадянством доброю вісткою, що одержало від Американського Департаменту Скарбу привілей „текс егземпшен". Тепер усі жертводавці, установи, чи приватні особи, що зложили даток в користь Наукового Товариства ім. Шевченка в Ню Иорку, можуть відрахувати собі його при майбутнім обчислюванню доходового податку.

Ось текст того рішення в перекладі:

З. Д. Департамент Скарбу. Вашінгтон 25.

Уряд Комішіонера Внутрішніх Доходів. 16. листопада 1950.

IT. P: EP. MEM.

Наукове Товариство імени Шевченка, Інк. 50. Чорч Ст. 252. кімната. Ню Иорк. Н. И.

Панове:

Згідно з думкою цього Уряду, спертою на предложених доказах, Ви є звільнені від податку згідно з постановою статті 101(6) Кодексу Внутрішніх Доходів, бо доказано, що Ви є зорганізовані й виконуєте працю виключно для виховних, літературних і наукових цілей.

Супроти того, Ви не мусите складати зізнань про доходовий податок так довго, як довго не зайде зміна в характері Вашої установи, в способі Вашої діяльности, для якої Ви зорганізовані, або у методах Вашої праці ...

Жертви давані у Вашу користь можуть жертводавці відтягати собі від загальної суми їхнього чистого річного доходу, що підлягає оподаткуванню, в той спосіб і в таких розмірах, як це передбачено статтею 23(о) і (q) Кодексу про Внутрішні Податки.

Записи в тестаментах, леґати, вплати та переноси для Вас або для Вашого вжитку можуть бути відраховані при загальному обрахунку чистої вартости спадщини, яка підлягає спадковому податкові, у спосіб і в розмірі, передбаченім статтями 812 (д) і 861 (а) (3) Кодексу.

Дари з нерухомостей для Вас можуть бути відтягані при чистому обрахунку дарів, що підлягають податкові від дарів в спосіб і в межах, передбачених статтями 1004(а)(2) (В) і 1004 (в) (2) і (3) кодексу.

Збірщик внутрішнього податку для Вашої округи поінформований про це наше рішення.

З доручення Комішіонера щиро Вам відданий: Е. МакЛярней, Заступник Комішіонера.

ЕВРОПЕЙСЬКЕ ЗВІДОМЛЕННЯ

ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ

Після конференції з усіма українськими установами Німеччини та Австрії та з урядниками усіх станиць ЗУАДК в Німеччині та Австрії, екзекутивний директор ЗУАДК, д-р В. Иалан відбув дальші поїздки, а саме до Парижа та до ІРО в Женеві.

В Парижі відбув конференції з американським консулятом в справах ДП перебуваючих у Франції; відвідав організацію КАРЕ, яка розділює у Франції каре-пакети від ЗУАДК і які сьогодні є одинокою формою допомоги українцям у Франції; представив ІРО справи помочі в переселенні українців до Франції; відвідав дім ЗУАДК в Парижі, при вулиці Руе Тайне 13, який — в сучасний момент приміщує крім українських організацій в Парижі теж і школу та дає приміщення визначним українським громадянам, як проф. Д. Дорошенко, п. Рудічеві та адв. С. Білинський.

Переселення

З усіх нарад виходить, що всюди, а головно в Австрії та Німеччині, вимагають від ЗУАДК приспішення еміґрації, готові дати всяку допомогу, але домагаються більше американських робітників.

У Франції американський консулят встановив окремий відділ для ДП, видав квестіонар для всіх майбутніх кандидадів на виїзд до ЗДА.

Після провірки консулят повідомить кожного, чи має вигляди на виїзд до Америки. Це відноситься теж до Бельгії та до Англії.

Тому є вказаним, щоби всі кандидати на виїзд до ЗДА, які живуть тепер у Франції, Бельгії та Англії, зайшли до американського консуля по цей квестіонар для ДП, виповнили його та негайно відіслали до американської амбасади.

Для облегчення еміґраційних справ будуть відчинені окремі бюра ЗУАДК в Парижі, Брюкселі та Лондоні. Згоду урядовців цих країн вже одержано і в короткім часі будуть подані імена і адреси урядників в цих країнах.

Американська амбасада в Парижі привітала дуже прихильно створення нашого бюра та пообіцяла повну підтримку.

Покищо в справах еміґрації у Франції треба звертатися тільки на таку адресу:

United Ukrainian American Relief Committe, 13 Rue Taine, Paris XII.

В Австрії за допомогою ІРО будуть відкриті два дальші бюра, як тільки ЗУАДК одержить додатково американські сили. Справа переселення потягне за собою і справи негайної допомоги, а це вимагає великих видатків. Виконання цього займе около двох місяців часу і на це потрібно фондів, які повинні зложити наші громадяни у формі членських вкладок та пожертв.

Хто хоче взяти участь в цьому гуманному ділі, хай зараз вишле свої пожертви на:

United Ukrainian American Relief Committee, P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

Злучений Укр. Америк. Допомоговий Комітет

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з советської преси)

„В ДОБРУ ПУТЬ... НА ВОЛГУ".

Як повідомлялось у нас вже перед тим, большевики задумали вибудувати на ріці Волзі — коло Куйбишева і Сталінграду — дві величезні водні електростанції, за твердженнями советської пропаганди, найбільші у світі. Обидві мають давати близько 20 мільярдів кіловатгодин електроенергії в рік. Половина цієї енергії заздалегідь призначена для Москви, щоб „повітря столиці було позбавлене диму і копоті" від фабрик, паровозів і т. п. Електростанції мають стати до ладу в 1955-56 рр.

З приводу видання урядової постанови про будову двох електростанцій вже піднявся галас у радіо і пресі. „Жертвувати свою працю для допомоги" в величезному будівництві „зобов'язаний кожний громадянин" СССР, і то, „добровільно". Мовляв, ці споруди на Волзі „являють величний акт миру". Бо вони піднесуть потугу СССР, а що СССР „оплот миру в цілому світі", то й „советські люди і люди доброї волі на цілій земній кулі повинні пройняти постанову советського уряду з захопленням і вдячністю".

В Україні цілу низку фабрик і заводів, научних і техн ічних закладів зобов'язано до праці для будівництва електростанцій. На заводі металоконструкцій ім. Молотова у Києві відбулося зібрання, на якому політруки оголосили: „Наш колектив брав участь у будівництві Біломорканалу ім. Сталіна, дніпровської електростанції ім. Леніна і багатьох інших новобудов. Ми справимося з замовленнями нових гідростанцій". Багато робітників — газети не подають скільки — що брали участь в будові і відбудові Дніпрельстану змобілізовано до будов на Волзі. Вивіз відбувається, правдоподібно, негайно вже тепер. „Радянська Україна" вмістила статтю під вимовним заголовком „В добру путь на Волгу, герої перетвореного Дніпра"... Набір пішов ще далі і охопив західні области України. Львівський молодий токар Григорій Синько, „висловлюючи загальну думку" своїх товаришів, кореспондентові київської газети сказав: „Кожний з нас вважає для себе великим щастям працювати на найбільших будовах сталінської епохи. Ми виявляємо свою готовість трудитися на спорудженні електростанцій-гігантів..."

Отож, „в добру путь на Волгу", на будову нового біломорканалу, пірамід 20 століття, — залізо, вугілля, дешеві державні невільники.

(У. Думка)

НА ЕКРАНАХ НЮ ЙОРКУ „КУБАНСКИЕ КОЗАКИ".

(кінотеатр „Стенлі")

Це советський фільм про землю, за яку вперто борються два народи: український і російський. Ми туди прийшли першими. Наші предки — хлібороби й зайововники одночасно — міцно вросли в цей степ, надали йому своєрідного українського характеру; він став батьківщиною неупокорених, і населення цієї землі й донині славиться експансивно-войовничою вдачею, яку одначе російський царський уряд зуродував, використовуючи козаків для різного роду екзекуцій. Особливо трагічної долі зазнає Кубань в останні десятиліття: стовідсоткова русифікація, голод; Знесення з лиця землі станиці Полтавської з винищенням всього його населення. Про трагедію станиці Полтавської тут є певно свідки і про це слід зараз пригадати.

Що можна сказати про цей фільм? Поперше, він брехливий. Можна ще допустити мистецьку гіперболізацію коли колгоспники на жнивах під час тяжкої праці співають і майже танцюють. Лише один герой Гордій говорить українсько-російською мовою; пісеньки, убрання російські. Гори кавунів, помідорів, цибулі мають показувати советський добробут, але вже смішно, щоб на провінційній ярмарці продавалися авта.

Одначе артисти й режисер, там де мають справу з глибоко людськими деталями, досягають прекрасних результатів. Знімання фільму зовсім невдале: всі кадри завалені силою зайвих деталей, що тільки заважають сконцентрувати увагу глядача на головному; знімання „в лоб" і брак багатоплановости кадрів понижують і обіднюють дію.

Л. Л.

НИЗЬКА МОРАЛЬ

Ню Йорк. — Д-р Роберт Дж. МекКракен, пастор церкви Риверсайд Чорч у Ню Йорку, виголосив у неділю проповідь про низький моральний стан американської публіки. „Головна загроза для нашого народу не йде від Росії, а від нас самих" — пригадував проповідник. Потім ще заявив: „Наука з цього така, що сама військова сила ще не є всім. Ми мусимо мати теж моральну силу". — Низьку моральну вартість американської публіки приписує проповідник популярним книжкам і театрові. Публіка стає внаслідок того вульгарна, а з вульгарністю іде інше лихо.

МЕДИЦИНА І ЗДОРОВ'Я

Від Редакції: Друкуємо дальші витяги з медичнофахових журналів і відповіді, що торкаються медично здоровних справ, опрацьовані Д-ром Ростиславом Сочинським.

Запити прохаємо спрямовувати на адресу: Dr. R. Sochynsky, P. O. Box 42, Bushwick Sta, Brooklyn 21, N. Y.

М. С., Ню Йорк.

10. Чи існує можливість повернути назад життя штучним кровообігом?

Існує ціла низка недуг, що через раптову зупинку кровообігу приносять смерть, одначе смертно не ушкоджуючи важних органів (скровавлення, наркоза, емболія легенів, утоплення, пораження сильною електричною струєю). Досліди на псах, які зійшли кров'ю, показали, що можна було їх знов „привести до життя" штучним кровообігом. Переводиться його дуже скомплікованою апаратурою, зложеною з помп.

Що ж торкається людей, то навряд, чи вдасться для них це питання розв'язати, бо, як відомо, зупинка кровообігу у великому мозку сміє тривати найдовше 5 хвилин без шкоди для життєво важних осередків у ньому. З чисто технічних оглядів не можливо дотримати цього часу.

S. S., Бріджпорт, Конн.

11. Чи існує якийсь новий лік проти сифілісу нервової системи, крім пеніціліни?

Для лікування вище згаданої недуги вживається також **ауреомицину,** що, як показали досвіди найновішої дати, має навіть кращі властивости, як пеніціліна. Поминаючи обставину, що цей лік приймається через харчевий провід (пеніціліну звичайно треба впорскувати), він не дає майже ніяких неприємних додаткових реакцій, навіть при великих дозах.

К-о, Філядельфія

12. Віджива вартість курячого яйця

Одно куряче яйце середньої величини (коло 56 грамів) має приблизно 79 кальорій і містить в собі: 6,5 ґрамів білків, 5,7 ґр. товщу, 0.03 ґр. вапна, 0,11 ґр. заліза, 570 міжнародніх одиниць А-вітаміни, 0,19 ґр. Б1-вітаміни (рібофлявіни), 0,08 ґр. — Б2-вітаміни (шіаміни) та 50 міжн. одиниць Д-вітаміни.

Ві-Но, Ню Йорк.

13. Лікування подагри

Прояви, які описуєте, виступають при недузі переміни матерії, званій **подагрою.** Її характеризують: запалення передовсім малих суглобів ніг та рук і їх околиць через осідання там солей сочевого квасу (уранів).

Крім лікування різними препаратами (кольхіціна, атофан), яке мусить переводити тільки лікар, один з найважніших чинників одначе, це — відповідне відживлення, позбавлене т. зв. **пуринових** субстанцій. Його треба придержуватись на протязі багатьох місяців. З поживи тоді виключається: нирки, печінку, селезінку, мозок, голубине м'ясо, сардинки, шпроти, кав'яр, вівсяні страви, стручкові рослини, шпінати і гриби. Товщі — дозволені, одначе не сміють спричиняти надмірної ваги тіла. При виборі напитків треба обмежити вживання алькоголю. Дозволені: легкі вина і слабе пиво.

Ж. Д., Сикракюз, Н. Й.

14. Запобігання апендициту

Раціональне відживлення та нормальне ф у н к ц і онування харчового проводу — це чинники, які можуть зменшити небезпеку повставання запалення сліпої кишки (апендициту). Для запобігання заколоту в діяльності кишок потрібна: 1) пожива, що збуджує їх діяльність, 2) рух тіла, 3) точність і реґулярність у харчуванні.

При болях з правого боку живота, чи при простуді віджвних органів — необхідне лежання у ліжку.

Багато запалень і подражнень сліпої кишки виліковується також без операцій. Коли операція одначе потрібна, не можна її зволікати. Своєчасно переведена операція може запобігти зайві комплікації, як творення ропи у наростку сліпої кишки, а навіть її прорив до черевної ями.

У деяких хворих болі в околиці сліпої кишки появляються у кілька тижневих чи місячних відступах. У таких випадках — операція вказана в інтервалі між двома такими приступами.

Астматик, Кінстон, Н. К.

15. Чи душевні переживання мають вплив на астму?

Так. Психосоматичні студії над хворими на астму та подражнення віддихових доріг (бронхів) показали, що душевні конфлікти, турботи, почування кривди та інші переживання мали зв'язок з червонінням слезової оболонки носа, зростом секреції (виділення) слезівки носа й горла, а не рідко й кровотечею з носа. Часто наступало утруднене дихання і почуття тиснення у грудях.

ПРОТИБАКТЕРІЙНІ ВЛАСТИВОСТИ НЕОМИЦИНИ.

Згідно з твердженням Ваксмана і його співробітників **неомицина** — це антібіотик, який добувається з породи грибка, званої Streptomyces tradiae. Його ділання подібне до стрептомицини, одначе воно сягає на далеко більшу скількість т. зв. грамо-неґативних і ґрамо-позитивних бактерій. Неомицина відпорна на ділання мікроорганізмів і високої гарячі під тисненням. Вона має сильний вплив на гамування розмножування бактерій та їх нищення, зокрема бактерій, що відпорні на ділання стрептомицини. Як показали численні досліди на звірятах, її токсичне (отруйне) ділання — мінімальне, але зате високозадовільний лікувальний вплив на різні недуги, викликані згаданими бактеріями.

P. C.

(Journal of Lab. and Clinic Med., St. Louis, 36: (July) 1950)

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ПРОТИ ПОСПІХУ В РОЗМОВАХ З ЧЕРВОНИМИ КИТАЙЦЯМИ

Вашингтон, 26 листопада. — Уряд Злучених Держав звернувся до Великобританії, щоб вона не запускалася задалеко в розмови з китайськими комуністичними делегатами в Об'єднаних Націях, доки не буде звісний вислід теперішньої офензиви в Кореї. — Розмови між Америкою й Великобританією на цю тему велися впродовж останніх кількох тижнях у Вашинґтоні й Лондоні, а в них зазначилася різниця в поглядах на цю справу між Америкою й Англією. Англія обстоює думку, що наперед треба порозумітися з Пайпінґом в справі Кореї, а Америка думає, що наперед треба покінчити офензиву. Великобританія є тої тої думки, що саме офензива ген. МекАртура повинна бути ведена на такий лад, щоб не утруднювала переговорів. До таких різниць у поглядах держав причиняються настрої внутрі країн. В Америці йде велика критика збоку Республіканської партії, яка закидає адміністрації Трумана занадто м'ягке відношення до комуністів. Загальна надія в обох країнах така, що нова офензива ген. МекАртура буде короткотривала і що вона причиниться до швидкого закінчення війни.

СЕРЕДНІЙ СХІД—СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ СОВЄТІВ

Ню Йорк. — Віктор Дж. Рутер, директор освіти юнії автомобілевих робітників, сказав, що російське Політбюро вважає Середній Схід за свою життєву стратегічну ціль у змаганні до опанування світу і що комуністична стратегія вимагає знищення Держави Ізраїля. Про це говорив Рутер у промові до 2,000 делегатів конвенції Краєвого Комітету Праці Жидів. Рутер тієї думки, що вільна й незалежна Держава Ізраїля є перепоною у змаганні до панування комуністів у світі. Комуністична стратегія на думку Рутера вимагає війни між арабами й жидами, щоб у такий спосіб довести до творення держав сателітів на Середньому Сході. Виходячи з такої точки, Рутер домагається від Вашинґтону підтримки для Держави Ізраїля.

Д-Р ПЕДРО ФІРМАН ПОСЛОМ ДО БРАЗИЛІЙСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ

Д-р Петро Фірман, кандидат на федерального посла з партії соціял-демократів у провінції Парана, відніс перемогу при виборах дня 3 жовтня. Він є бразилієць українського роду, загально звісний цілій українській громаді й тому дістав з а г а л ь н у підтримку українських виборців у своїй виборчій окрузі. З-посеред дев'яти вибраних послами кандидатів д-р Фірман стоїть на четвертому місці щодо числа голосів, бо дістав їх 14,-764. Д-р Фірман з професії є адвокатом у Куритибі, в Парані. В 1947 р. вибрано його послом до сойму Парани, а в 1949 р. покликано його на державного секретаря хліборобських справ при паранському уряді.

101 ЛІТ ІШОВ ЛИСТ В ОДНІМ СТЕЙТІ

Милфорд, Конн. — Джордж А. Вилсон, секретар відділу Одд Фелловс, виявив, що його відділ дістав з пошти лист з іншого відділу, приміщеного в місцевості Виндсор Локс, у віддалі 57 миль, в стейті Конетикат, висланий перед 101 роками, як це можна ствердити з дат на поштових стампілях. Вилсон каже, що присилка листа є припадкова. Його купив якийсь збирач марок в Лондоні в Англії в антикварні. Лист мав поштову марку, одначе не був висланий. Збирач марок мабуть надав його на пошту і пошта доручила. Лист був датований 12 травня 1849 р.

• **Лікарі отворили серце в Шікаго підчас операції без проливу крови. Д-р Семюел А. Тамсон каже, що досі зроблено пробу на двох псах і одній людині.**

• **На лісті забитих в залізничій катастрофі на Лонґ Айленд поміщене імя Петра Вохонок з Вест Айслип, Л. Ай. Ближчих вістей не подано.**

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БРУКЛИН, Н. Й. — Річні збори Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 158, відбудуться в суботу 2. грудня о год. 8. ввечорі. в Укр. Нац. Домі 216 Ґренд вул. Проситься членів прийти хоч раз в рік, бо маємо важливі справи до полагодження, як рівно ж буде вибір нового уряду. Тому присутність всіх членів — є конечна. — Ю. Павчак, предс., М. Баглай, фін. секр., Ст. Глушко, кас., М. Кіт, секр.

ВІЛКСБАРЕ, ПА. — Братство св. Івана Хрестителя, від. 223, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю 3. грудня, в парафіяльній залі, зараз по Службі Божій. Проситься членів прийти на час і порозумітися щодо річних зборів, що припадають на 7. січня 1951, це є на саме Різдво Христове. Прийдіть на збори і вирішіть цю справу. — Уряд Братства.

МЕНВІЛ, Р. АЙ. — Тов. ім. М. Драгоманова, від. 181 повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю 3. грудня, о год. 2. пополудні. Обов'язком всіх членів є прибути на означений час, бо буде звіт урядників з цілорічної діяльности, вибір уряду на 1951 рік, як рівно ж маємо інші важні справи до полагодження. — Ю. Ясінчук, предс., П. Тиняк, кас., Г. Шевчук, секр. рек., П. Лапчинський, секр. фін.

КОМУНІКАТ

Учнівського Комітету Будови Нагробника на могилі проф. І. Раковського при Президії Американського Відділу Н.Т.Ш. в Ню Йорку

Цим подаємо до прилюдного відома слідуюче:

На д о р у ч е н н я К о мітету скульптор Сергій Литвиненко зладив проєкт нагробника, який принято одноголосно. Рівночасно доручено тому ж скульпторові виконати барельєф голови Покійного Професора І. Раковського в природній величині, який має бути вміщений на нагробнику.

Каменярську працю передано Степанові Зелинському з Нюарку, який буде виконувати її за вказівками й порадами С. Литвиненка.

Як скульптор, так і С. Зелинський погодилися виконати свої праці нижче обов'язуючих цін з огляду на заслуги Проф. І. Раковського й невеликі фонди, якими розпоряджає Комітет.

Ще перед зимою стане на могилі фундамент, а ранньою весною нагробник. Про день його посвячення Комітет повідомить своєчасно ПТ. Громадянство Ню Йорку, Нюарку й околиці.

Закликаємо всіх учнів Покійного Професора з Коломиї та Львова поспішати з надсиланням жертв на руки секретаря Комітету, Д-ра К. Кисілевського на адресу: 50 Church St., Suite 252 New York 7, N. Y.

Комітет видає картку з проєктом нагробника для розпродажі, з метою роздобути фонди на покриття коштів нагробника й упорядкування наукової спадщини Професора І. Раковського.

За Комітет:
Д-р. Никифор Гірняк
голова
Д-р. Кость Кисілевський
секретар

Нашу пресу в Америці й Канаді просимо ввічливо надрукувати цей Комунікат.

ДОПОВІДІ В НЮ ЙОРКУ

Заходами Наукового Товариства ім. Шевченка: В. Шугаєвський: Походження монетної назви „чех". М. Чировський: До основ будучої економічної структури в Україні. Субота, 2 грудня, год. 5.30 вечером, 50 Чорч вул., кімната 252.

Заходами Вільної Академії Наук в ЗДА: Проф. Володимир Богун-Чудинов: Математичні методи і біології (біометрика). Неділя, 3 грудня, год. 3 пополудні в приміщенні Літературно-Мистецького Клюбу, 149 Друга Евеня.

УКРАЇНСЬКА УЧАСТЬ У „РІЗДВІ ДОВКОЛА СВІТУ" В ШИКАҐО.

Музей Знання і Промислу при 57-мій вулиці й Лейк Мишиґен у Шікаґо влаштовує і цього року „Різдво довкруги світу", де буде теж і цього року виставлене „Різдво на Україні", укладу о. О. Мицика. Українська виставка відбудеться в неділю, 3 грудня, раз о год. 4,30 пополудні, а другий раз о годині 6-тій вечором. Виступатимуть, між іншим, Мужеський Хор і Хор „Боян" під управою Мирослава Железівського та шкільні діти.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЗНАЧИТЬ, НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВКИХ, ТРІВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

ТАРЗАН, ч. 2481. Молат зробив відкриття

У кількох хвилинах малий вогник розгорівся до дійсної пожежі.

А вдома малпочоловіка, на дереві, вижидала свого чоловіка Джена. Нагло вона відчула небезпеку.

З колиби на дереві вона оглянула джунглі. Все виглядало добре.

Одначе далеко в джунґлях Тарзан вислідив Молата, який дико замахав руками з вершка дерева.